

Permbledhje joteknike e aktiviteteteve

“Minierat nentokesore dhe veprimtarite e lidhura me to”

Subjekti: “Naim & Mealdi” sh.p.k.

Hartoi: “EKO- STUDIO- PROJEKT” sh.p.k

Administrator: Shkelzen MADANI

Tirane, 2022

PERMBAJTJA

- Hyrje
- Baza ligjore
- Metodika e vleresimit te mjedisit
- Objektivat dhe qellimi i VNM-se

1. **PERSHKRIMI I AKTIVITETIT**
2. **PERSHKRIMI I RAJONIT KU DO ZHVILLOHET AKTIVITETI**
3. **VLERESIMI I NDIKIMEVE NEGATIVE NE MJEDIS**
4. **MASAT PER ELEMENIMIN/ZVOGELIMIN E NDIKIMEVE**
5. **KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME**

Aktiviteti njerezor qe zhvillohet ne çdo aspekt te vetin, perveç dobesive ne menyre tepashmangshme krijon dhe “produkte” qe ne perfundim mund te sjellin probleme per zhvillimin e qendrueshem te mjedisit. Pavaresisht nga vlerat dhe volumet edhe ne Shqiperi keto probleme vrojtohen dhe shoqeria e shteti kane synuar dhe vazhdojne te organizojne dhe orientojne kete proces. Ndotja e mjedisit nenkupton shkarkimet e cdo lloj mbetje nga pjese te materialeve te ndryshme ne uje , toke, ajer e cila shkakton ose mund te shkaktoje probleme mjedisore te perkoheshme ose te perhershme ne balancen ekologjike te tokes. Se bashku me zhvillimin e madh qeeshtebere ne industri te ndryshme ne menyre te ngjashme me te njejten shpejtesi eshte rritur edhe sasia e mbetjeve nga perdorimi i te mirave materiale. Mbetjet industriale dhe ato urbane te patrajuara , emetimet e gazeve te demshem ne atmosfere, perdorimi i kimikateve te reja pa marre parasysh demet qe mund ti sjellin mjedisit kane sjelle problemet mjedisore me te cilat ne perballemi ne ditet e sotme.

Materiali qe paraqitet trajton ndikimet ne mjedisin fizik dhe human te aktivitetit:

✚ BAZA LIGJORE

Relacioni u pergatit ne zbatim te akteve ligjore dhe nenligjore Mjedisore:

- *Ligji Nr.10 431, date 09.06.2011 “ Per Mbrojtjen e Mjedisit ”*
- *Ligji nr. 10 448 date 14.07.2011 « Per Lejet e Mjedisit »*
- *Ligji nr.10 440 date 07.07.2011 « Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis »*
- *Urdhrin e ministrit nr. 146 dt. 8.5.2007 ”Per miratimin e listes sekuqeteflores dhe faunes”*
- *Udhezimin nr 8 dt. 27.11.2007 “Per nivelinkufi te zhurmave ne mjedis te caktuara”*
- *Ligji nr. 9010 dt. 13.02.2003 “Per administrimin mjedisor te mbetjeve te ngurta”*
- *Ligji nr. 8897 dt. 16.05.2002 “Per mbrojtjen e ajrit nga ndotja”*
- *Ligji nr. 10 463 date 22.09.2011 “Per menaxhimin e integruar te mbetjeve”*
- *Vendim nr.805 date 4.12.2003 « Per miratimin e listes se veprimtarive qe ndikojne ne mjedis per te cilat kerkohet leje mjedisore »*
- *Ligj nr. 8094 date 21.03.1996 « Per largimin publik te mbeturinave »*
- *Udhezim nr.1 date 03.03.2009 « Per detyrat e organeve mjedisore per te siguruar pjese marrjen e publikut dhe te OJF-ve mjedisore ne procesin e vleresimit te ndikimit ne mjedis »*
- *Udhezim nr.3 date 19.11.2009 ‘Per metodologjine e raportit te VNM’*
- *VKM nr.419 date 25.6.2014 « Per miratimin e kerkesave te posacme per shqyrtimin e kerkesave per lejemjedisitetipave A,Bdhe C per transferimin e lejeve nga nje subjekt te tjetri, te kushteve per lejet respektive te mjedisit si dhe rregullave te hollesishme per shqyrtimin e tyre nga autori te te kompetente deri ne leshimin e ketyre lejeve nga QKL-ja ».*
- *Vendim Nr.13, date 04.01.2013” Per miratimin e rregullave, te pergjegjesive e te afateve per zhvillimin e procedures se Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis”.*

1. PERSHKRIMI I AKTIVITETIT

Xeheroret e varfer te kromit ne Shqiperi kryesisht kane pererje minerare te thjeshte dhe perberes kryesore ne te jane: kromiti, qe ndodhet ne formen e kromshpinelit dhe serpentina e tipit mikroantigori dhe ne sasi te pakta olivina. Ne pergjithesi tekstura qe predominon ne keto xeherore eshte e tipit me pikezime e dendesi te ndryshme. Kromiti ndodhet ne pergjithesi ne formen e kromshpinelit. Ne perberjen e mases sterile dominon serpentina e tipit mikroantigori. Kjo perberje mineralogjike krijon mundesine e nje skeme me te thjeshte pasurimi bazuar ne metoden gravimetrike, pra referuar diferences se peshes specifike mineral e sterile.

Minerali qe do te perdoret ne fabrike parashikohet te kete permbajtje mesatare rreth 22% Cr₂O₃. Sasia e mineralit qe nxirret nga vendburimi minerar i Thekenit, i nenshtrohet procesit te ngarkimit neper makina per tu derguar ne fabriken e pasurimit. Ne sheshin e stokimit ka levizje makinerie per ngarkimin e kamioneve me mineral. Procesi i shfrytezimit te mineralit te kromit ne galerite nentokesore, kryhet nga mjetet e punes dhe punimet e shpim plasjes. Mjetet e punes, makinerite e ngarkimit dhe transportit jane objekt i kontrollit periodik teknik, ku ben pjese dhe emetimi i gazeve. Punet e shpim-plasjes jane pune qe kryhen me mjete shpimi dhe me plasjen e lendes plasese. Normalisht punimet e shpim plasjes nuk krijojne vibracione me vibrim te zones rreth se ciles behet plasja.

Gjate procesit te shfrytezimit te objektit te kromit nga subjekti "**Naim & Mealdi**" Sh.p.k, ndikimi ne mjedis vjen si pasoje e emetimit te pluhurave.

Gjate germimit te shtresave te tokes qe perben edhe qellimin e veprimtarise se propozuar si menyra e perzgjedhur per shfrytezimin e rezervave minerale, konstatohet gjenerim i nje sasie dheu toke aktive qe perfaqeson shtresen e sipërme te masivit mineralmbajtes. Kjo mase toke do te perdoret per qellime rehabilitimi te mevonshme. Per kete arsye do te grumbullohet dhe sistemohet per te mos u gerryer nga erozioni i shiut.

Fuqia punëtore

Gjate zhvillimit te aktivitetit "Shfrytezim i mineralit te kromit me galeri", te subjektit "**Naim & Mealdi**" Sh.p.k, punonjesit jane ne profesionet e teknologut, manovrator, shoferit dhe punetorit te thjeshte. Për të krijuar një ambient pune optimal dhe mbrojtjen nga aksidentet, subjektika pajisur të gjithë punonjësit që punojnë në prodhim me uniformë, kapele mbrojtese dhe me mjete mbrojtëse ndaj pluhurit dhe faktoreve të tjerë.

2. PERSHKRIMI I RAJONIT KU DO ZHVILLOHET AKTIVITETI

Pozita gjeografike

Qarku i Dibrës bën pjesë në rajonin veri-lindor me një relieuv përgjithësisht kodrinor-malor. Pra shtrihet në Veri-Lindje të Shqipërisë në dy anët e luginës së Drinit të Zi duke u kufizuar në lindje nga vargmali i Korabit dhe në perëndim nga vargmalet e Lurës. Qendra e rrethit është qyteti i Peshkopisë. Qendra e rrethit (Peshkopia) shtrihet 185 km nga kryeqyteti dhe 21 km largësi nga pika e doganës së Bllatës në Maqellarë. Ky rreth është vendosur në këto koordinata gjeografike: $41^{\circ} 53' 20''$, dhe $41^{\circ} 33' 40''$ gjerësi gjeografike veriore dhe $20^{\circ} 34' 50''$ dhe $20^{\circ} 07' 00''$ gjatësi gjeografike lindore. Kufizohet nga kufinj konvencionale në lindje me republikën e Kosovës dhe të Maqedonisë me një gjatësi kufitare 90 km nga të cilat 19 km janë lumore. Në veri kufizohet me rrethin e Kukësit me 75 km vijë kufitare. Në perëndim me Mirditën 13 km vijë kufitare dhe me rrethin e Matit me 60 km vijë kufitare. Në jug me Bulqizën 27.8 km vijë kufitare. Ky rreth ka një ndërtim të komplikuar gjeologjik që është kapur herë pas herë nga lëvizjet neotektonike ngritëse që ka luajtur një rol të rëndësishëm në formimin e relievit. Rrethi i Dibrës ka një relieuv kodrinor-malor që varion nga 350 m (lugina e Drinit të Zi) deri në 2751 në majën e Korabit. Bën pjesë në zonën klimatike mesdhetare malore dhe mesdhetare para malore meqenëse është pjesë përbërëse e pellgut të Drinit të Zi. Ka një hidrografi të pasur me burime mbitorësore dhe nëntokësore ku dega kryesore është Drini i Zi. Dibra dallohet për shumëllojshmërinë e tokave të cilat për shkak të relievit malor shprehen qartë. Gjejmë brezin e tokave aluvionale rreth lumit të Drinit të Zi, të kafenjta, të murrme pyjore dhe atë livadhore malore. Në këtë takojmë breza bimorë si: brezi i dushqeve, ahut dhe haloreve dhe kullotave alpine. Ky rreth ka një popullsi prej 75000 banorësh të vendosur në 1088 km² kryesisht në vendbanime të rralla e rurale. Nga pikëpamja administrative ky rreth ka në përbërjen e tij 1 bashki (bashkinë e Peshkopisë) dhe 14 komuna.

Kushtet klimaterike

Rrethi i Dibrës bën pjesë në zonën klimatike mesdhetare malore dhe atë mesdhetare para-malore meqenëse është pjesë e pellgjeve të lumenjve të Drinit. Dallohet për ndryshime të dukshme nga një sektor në një tjetër sidomos në drejtimin vertikal. Në formimin e kësaj klime kanë ndikuar faktorë si: lartësia dhe relievi i territorit, ndikimi i madh i klimës kontinentale nëpërmjet erave që vijnë nga grykat dhe qafat nga brendësia e ballkanit. si rezultat kjo klimë dallohet për klimë të ashpër, dimër të gjatë dhe reshje të mëdha të dëbores dhe verë të freskët por pa reshje. Temperatura mesatare shkon nga $6^{\circ} C$ në malin e Korabit në $11^{\circ} C$ në afërsi të luginës. Po ta krahasojmë me temperaturën mesatare të vendit tone ajo leviz nga $4^{\circ}-8^{\circ} C$ kuptohet që shkaku kryesor është lartësia mbi nivel të detit dhe pozicioni i saj lindor që kushtëzon një ndikim nga brendësia e ballkanit. Në periudhën prill-shtator temperatura mesatare është $16^{\circ} C$ në afërsi të qytetit Për muajin korrik temperatura mesatare shkon nga $7^{\circ} C$ në pjesë të larta dhe $16^{\circ} C$, në afërsi të luginës. Muaji janar është muaji me i ftohtë i vitit ku mesatarja shkon nga $0^{\circ} C$ në $-3^{\circ} C$. Amplituda e temperaturës vjetore merr vlera jo të vogla që shkojnë rreth $17^{\circ} C-18^{\circ} C$. Kurse amplituda ditore shkon deri $10-15^{\circ} C$, temperatura maksimale e zonës është regjistruar në korrik të 1996 në qytet $39.5^{\circ} C$ kurse ajo minimale është regjistruar në 1959 kur ka arritur $-20^{\circ} C$ amplituda midis vlerave është relativisht jo e vogël që shkon $60^{\circ} C$. Për sa i përket sasise së rreshjeve zona futet në zonat nën masataren së vendit. Kjo vlerë shkon nga 900 mm (në Qarrishte) ky ndryshim lidhet me deporimin e erave të ftohta e të thata. Pjesa më e madhe e tyre është e përqendruar në pjesën e ftohtë të vitit, 90 %, kurse në pjesën e ngrohtë bin rreth 10-15%. Muaji me i lagët është nendori me 12% të rreshjeve afro 225 mm, kurse muaji më me pak reshje është korriku me 3.6% ose 46 mm. Maksimumi i reshjeve në 24 ore ka qënë 127 mm. Për reshjet e dëbores mund të themi se fillojnë mesatarisht me 1 nëndor dhe data e mbarimit është 20 mars. Numri mesatar i ditëve

me borë shkon 38 dite dhe krijon një shtrese mesatre prej 30-35 cm. Shtresa maksimale shkon 1.5 m në shpata te malit.

Relievi

Relievi i zonës është malor dhe dallohet për karakterin kompleks në përbërje te relievit gjejmë: kurrize malore, pllaja, gropa, fusha karstike si dhe malësi e lugina. Kjo malësi shtrihet nga 380-2751 m në skajin lindor pra amplitude hipsonometrike është e madhe ,mbizotrojnë malësitë mbi 700-900m qe ulen gradualisht në drejtim te perëndimit. Coptimi horizontal i relievit në këtë zonë është i madh dhe shumë i madh ne terrigjenet e vjetër dhe te rinj dhe i vogël dhe shumë i vogël në gëlqeroret. Relievi akullnajor ka shtrirje të cilën e gjejmë vetëm ne pjesë te larta si majat e maleve që kanë përbërje gëlqerore. Gjejmë edhe lëndina me peisazhe piktoreske si fusha e Korabit, bjeshkët e Shehut të cilat janë të ralla për nga vlerat ekonomike.

Gjeologjia

Ndërtimi gjeologjik në këtë reth mundëson zhvillimin pasi kjo zonë është e pasur me minerale, lende ndërtimi dhe mermerë. Ky ndërtim gjeologjik ka bërë që vendbanimet të vëndosen kryesisht në përbëriet gëlqerore dhe në kontaktet me shtresa të tjera për arsye të burimeve hidrike. Përbërja me argjila dhe gëlqerorë ka bërë që edhe oferta të jetë shumë e pasur per ta. Duhet theksuar se per sa i përket relievit në vendosjen e vendbanimeve dhe ndikimin e tij në zhvillimin social-ekonomik ai ka ndikuar në karakterin e një ekonomie të mbyllur dhe me drejtim në degën e blegtorisë pasi oferta e tokave pjellore bujqësore është e kufizuar. Relievi ka qënë përcaktues edhe në arkitekturën e ndërtimeve dhe mënzres së jetesës në zona të izoluar. Ky relief ka përcaktuar edhe vendosjen larg njëra-tjetrës të pronave të banuara duke lënë të lira tokat prodhuese. Ky rajon ka mundësi te mëdha për zhvillimin e turizmit. Peizazhe piktoreske ofron edhe parku kombëtar i Lurës si dhe pyjet e shumta, liqenet që janë shumë të bukura.

Flora dhe fauna

Larmia dhe pasuria qe ka kjo zone si ne aspektin klimatik , ate te tokave, te flores etj ka krijuar kushte shume te favorshme per zhvillimin e nje bote shtazore e bimore shume te larmishme. Kete gje e deshmon ekzistenca e shume specieve te vecanta sipas karakterit te habitatit. Do te dallonim boten bimore te shkurreve, te pyjeve te ahut dhe te dushkut; si dhe ne lartesi boten interesante te kullotave alpine dhe te pak habitateve ujore. Ne habitatet e shkurreve qe jane me pak te zhviuluara e me pak te perhapura dhe te degraduara nga dora e njeriut gjejmë: Lepuri I eger, cakalli, thelleza, dhe nje sere shpendesh te tjere. Ne habitatet e dushkut qe edhe ky kat eshte I demtuar takohen rralle: Ujku, dhelpra, ketri, urithi, etj. Ne habitatet e pyjeve te ahut dhe te pishes qe jane me te dendura dhe me pak te prekura nga dora e njeriut takohen specie te vecanta: Ariu, Shqiponja, Rrjepulli, miu vogel, urithi, etj. Ne habitatet e ujrave te kthjelleta dhe te ftohta te ketyre lumenjve takohet trofta e eger dhe disa lloje te tjera peshqish cka e ben kete zone te dallueshme nga zonat e tjera te vendit. E gjithë kjo ,pasuri e botes shtazore dhe me vlere te vecanta ofron kushte per zhvillimin e disa llojeve te turizmit si : sportive, ekologjik, c'lodhes.

Hidrografia

Ky rreth ka një rrjet hidrografik shumë të pasur qe përbëhet nga lumaj, liqene përrej, burime nën tokësore dhe mbi tokësore. Dega kryesore është lumi i drinit të zi që merr me vete disa degë të tjera si: Malla, Seta, Veleshica, Murra etj. Këta degë kane karakter të vrullshëm dhe me prurje të mëdha në kohën e shkrirjes së borës. Gjë që i bën ata të jenë shumë të demshëm

dhe të shkatërrojnë çdo gjë që u del para duke sjelle shumë materiale të ngurta e shkaktuar përmbytje të tokave përreth.

3. VLERESIMI I NDIKIMEVE NEGATIVE NE MJEDIS

Çdo aktivitet që zhvillohet shoqërohet me pasoja dhe ndikime në mjedis, që janë pjesë e atij kompromisi që shoqëria jone ka zgjedhur për tu zhvilluar. Megjithatë e rëndësishme është që të kuptohet natyra e këtyre proceseve, forma e shfaqjes së tyre dhe me analitikisht ndikimet e cdo operacioni të kryer.

Emetimet në ajër

Gazet prej mjeteve të punës janë në intervale kohore të shkurtra, brenda normave të lejuara pa ndonjë ndikim negativ të konsiderueshëm në mjedisin përreth. Thëksojmë se nga subjekti behet vazhdimisht sperkatia e rrugëve me uje nepermjet sistemit të sperkatjes.

Kushtet e punës

Persa i përket sigurimit teknik të punonjesve ata janë të mirë informuar mbi rregullat e sigurimit teknik gjatë kryerjes së punës, konform rregulloreve perkatese për mbrojtjen e jetës dhe shëndetit. Gjithashtu subjekti i ka pajisur punonjesit me uniforma dhe mjete mbrojtëse. Vendet që paraqesin rrezik kanë të mbishkruara edhe tabela ku duhet të tregohet kujdes nga personeli.

Mbetjet e ngurta

Mbetjet e perditshme të puntoreve hidhen në kazane të posacem dhe me pas dergohen në vend-depozitimet e caktuara në bashkëpunim me pushtetin lokal.

Lenda djegese

Proçesi nuk përdor lende djegese. Vetëm përdorin mjetet e ngarkim-shkarkimit sipas normativave dhe kohës së punës.

Zhurmat

Zhurmat shkaktohen nga sillosat e bluarjes së tyre dhe nga mjetet ngarkim- shkarkimit. Keto zhurma janë brenda normave të lejuara për mjedisë pune, megjithatë subjekti ka pajisur puntoret me mjete mbrojtëse personale.

Rastet aksidentale

Jane marr masat për parandalimin e tyre, mjetet kontrollohen vazhdimisht për gjendjen teknike të tyre në mënyrë që të mos kemi rrjedhje lubrifikante apo karburant. Shoqëria siguron se do ketë nderhyrje të menjehershme nëse do të ketë ndikime negative në mjedis. Gjithashtu zbatohen me përpikëmeri të gjitha rregulloret e mbrojtjes nga zjarri.

MASAT PËR ELEMENIMIN/ZVOGELIMIN E NDIKIMEVE NEGATIVE NE MJEDIS

- Mbetjet e ngurta urbane që do të prodhohen në objekt të depozitohen në vendet e përcaktuara nga NJ.Q.V, madje janë vendosur koshat që keto mbetje të ndaje sipas karakterit të tyre.
- Automjetet e transportit qarkullojnë me shpejtësi të ulët të mënyrë që të mos krijohen vibrime.

- Ne pjesen e mbetur te siperfaqes se lire operatori ka mbjelle peme per te krijuar nje pamje vizuale te bukur por edhe per te ulur ndikimin ne mjedis.
- Operatori eshte I kujdeshem ne mirembajtjen e rruges hyrese te subjektit
- Masat per mbrojtjen kunder zjarrit te cilat jane shume te rendesishme dhe jane si me poshte:
  - Pozicionimi i shenjave ne vende te dukshme dhe vendosja e instruksioneve per veprimet qe duhet te kryeje personeli ne rast zjarri.
  - Pozicionimi i shenjave qe paraqesin pozicionet e shuaresve te zjarrit, rruget e largimit dhe daljet e emergjnces
  - Largimin e materialeve te ndezshme nga ambjentet e godines dhe vendosjen e tyre ne vende te sigurta per parandalimin e transmetimit te zjarrit.
  - Mbajtje e lire e rrugeve te largimit
  - Mirembajtje dhe kontroll i vazhdueshem i instalimeve elektrike ne perputhje me rregullat perkatese per instalime te tilla.
  - Duke marre ne konsiderate karakteristikat e nderteses si dhe destinacionin e saj jane perdorur substanca shuaresive si me poshte:
    - Sistem i mbrojtjes me uje me hidtrante te jashtem
    - Sistem i mbrojtjes me uje me hidtrante te brendshem
    - Shuares portable ne te gjitha pozicionet te cilat parashikohen ne projekt.

Mbrojtja nga aksidentet dhe kushtet ne pune

Detyrimet e punëdhënësit

Per te shmangur aksidentet ne pune, punëdhënësi vetë i ka bërë të ditur punëmarrësve:

- Proçesin teknologjik në tërësi dhe specifikat e punës në vendin e punës ku punon secili.
- Pajisjet dhe makineritë që janë në përdorim.
- Mundësitë për aksidente, shkaqet dhe masat për mënjanimin e tyre.
- Rregulloret e sigurimit teknik dhe mbrojtjes në punë në Republikën e Shqipërisë, aktet ligjore dhe udhëzimet në zbatim të tyre, lëshuar nga institucionet përgjegjëse.
- Veçoritë e punës në instalimin ku do të punohet, rregullat e sigurimit teknik dhe mbrojtjes në punë për të shmangur aksidentet dhe ruajtur shëndetin e punonjësve që do të punojnë.

Detyrimet e punëmarrësit:

- Të njoh mirë proçesin e punës dhe makinerite apo pajisjet që ka në përdorim.
- Të njoh rregullat e sigurimit teknik që lidhen me frontin e punës ku punon.
- Të mbrojtë veten dhe shokët gjatë punës.
- Kur konstaton rrezik apo mundësi të ndodhjes së avarive që çojnë në rrezikim të jetës, të dijë çfare masash duhen marrë për shmangien e rrezikut.
- Të dijë të përdorë mjetet mbrojtëse në punë.
- Të ketë njohuri të mjaftueshme per ndihmën e shpejtë.
- Te mos perdore pije alkoolike para fillimit te punes dhe gjate kohes se punes.